

Hvortil kommer mere specielle forhold som eksempelvis restafregninger vedrørende tidligere år.

På driftsområdet må der på tilsvarende måde foretages en vurdering af aktiviteten i lyset af behovs- eller efterspørgselsprægede forhold.

Generelt gælder dog, at budgetforslaget skal indpasses under de fastsatte udgiftsrammer, jf. *afsnit 3.1*. Der må derfor i fornødent omfang foretages en omprioritering inden for hvert ministerområdes rammer. Det kan betyde, at aktiviteten på nogle områder må indskrænkes i forhold til hidtidige forventninger, at dækningsgrader må reduceres og at ydelses- eller standardniveau må nedsættes.

Det er en forudsætning for rammesystemet, at ministeriernes ledelse sørger for at afpasse aktiviteten efter de fastlagte rammer, og at der i forbindelse hermed udarbejdes de fornødne ændringer til virksomhedsplaner, forslag til ændringer af love eller andre retningslinjer m.v.

Siden midten af 1980'erne er der i forbindelse med den årlige rammefastsættelse sket en generel inddragelse af forventede *produktivitetsgevinster*. Der stilles på lønområdet krav om årlige produktivetsforbedringer på typisk omkring 2,5 pct. Kravet kan variere fra område til område, afhængig af bl.a. driftsvirksomhedens karakter. For øvrige bevillingsstyrede områder fastsættes normalt et generelt produktivetskrav på 2 pct.

Produktivetskravet er størst for administrative funktioner, hvor den tekniske udvikling muliggør betydelige produktivetsforbedringer.

Produktivetskravene indarbejdes i ministeriernes budgetter ved hjælp af *rammereduktioner i tredje budgetoverslagsår (BO 3)*. Denne "hjemtagning" er udtryk for, at givne aktiviteter på et ministerområde skal søges udført med færre ressourcer gennem produktivetsforbedringer.

Det sikres, at ressourcebesparelserne ved produktivetsforbedringer trækkes ud og dermed står til rådighed for den overordnede, tværgående prioritering.

Ved alene at reducere de samlede rammer (og ikke de enkelte institutionsbudgetter) er der fortsat mulighed for at foretage omprioriteringer inden for de enkelte ministerområder, ligesom der tages højde for, at udviklingen i de enkelte institutioner kan foregå "springvis".

Ved at foretage reduktioner i BO 3 - dvs. fire år frem i tiden - har ministeriernes og institutionernes ledelse tid til at gennemføre de mere gennemgribende ændringer, der er nødvendige for år efter år at kunne udvise produktivetsforbedringer.

Opnås der større produktivetsgevinster end indregnet ved rammefastsættelsen, tilfalder denne ministerområdet selv.

Økonomisering og effektivisering